

РЕШЕНИЕ

№ 3343

гр. София, 22.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 02.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **7415** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 9 от Закон за енергетиката (ЗЕ), вр. чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на „ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2“ ЕАД, със седалище и адрес на управление: [населено място], област С. З., ЕИК/ПИК №[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор и представляващ дружеството - инж. Ж. Д. Д., чрез адвокат П. С., срещу Решение № Ц-19 от 01.07.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) в частта по т. III от диспозитива, касаещ отказ за утвърждаване на цена, по която дружеството жалбоподател да продава електрическа енергия на обществения доставчик.

В жалбата се твърди, че в оспорваната част решението е незаконосъобразно, тъй като е постановено при нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните норми и при несъответствие с целта на закона - отменителни основания по чл.146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК. Излагат се твърдения, че по отношение на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД няма направен изричен извод, че попада в обхвата на чл. 21. ал. 1. т. 21. изр. второ от ЗЕ, но за такъв се съди по изрично постановения отказ да бъдат утвърдени цени на електрическа енергия на определена месечна разполагаемост за производството ѝ от жалбоподателя. Сочи се вътрешна противоречивост по въпроса за евентуалното приложение на чл. 21 ал. 1. т. 21. изр. второ от ЗЕ по отношение на дружеството, като се изтъква, че изчислената от КЕВР пълна цена за енергия за Т. “ Марица Изток 2“ ЕАД е в размер на 328,11лв/МВтч, а

средната прогнозна пазарна цена на електрическа енергия за периода 01.07.2022-30.09.2023г. е в размер на 430,94лв/МВтч., което означава, че определената на дружеството цена не надхвърля с 10% прогнозната пазарна цена.

Алтернативно се твърди, че случаят попада във визираните в нормата на чл. 21, ал. 2, т. 21, изр. второ от ЗЕ изключения, уредени в чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ, позовавайки се на Заповед №Е-РД 16-479/25.06.2021г. на министъра на енергетиката. Жалбоподателят счита, че КЕВР следва да му определи разполагаемост по чл. 21, ал.1, т. 21 от ЗЕ, независимо от обстоятелството, че регулираната цена на дружеството като производител надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период.

Оспорва се и одобрената пълна цена за енергия в размер на 328,11лв/МВтч, като необоснована. Изтъква се, че тази цена е посочена единствено в мотивите, но не и в диспозитива на решението, както и че следва КЕВР да вземе предвид и непризнатите разходи на дружеството в размер на 27 344 хил. лв., в резултат на което цената следва да се преизчисли на 331,88лв. Според жалбоподателя е формиран незаконосъобразен мълчалив отказ по смисъла на чл.58 ал.1 от АПК. Оспорва се и мълчалив отказ на КЕВР за произнасяне в цялост по заявление с вх.№Е-13-12-4/31.03.2022г на дружеството за утвърждаване на цена, допълнено със заявление с вх.№Е-13-12-1004/02.06.2022г. като одобри цена за енергия в посочения от дружеството размер. Претендират се разноски.

В съдебно заседание, чрез адв. С. поддържа жалбата единствено в частта ѝ по отношение на отказ да се утвърди цената на енергията, по която дружеството да продава на обществения доставчик, фигурираща под т. III от диспозитива на оспореното решение, като сочи, че по отношение претенцията за отмяна на мълчаливия отказ на КЕВР по искането по чл. 35 от ЗЕ е образувано друго административно производство. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез юрк. П. и юрк. Р., оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни доводи се излагат в писмени бележки.

СГП чрез процесуалния си представител не изразява становище по същество на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, Трето отделение, 62-ри състав, след като се запозна с жалбата, обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, установи следното:

С процесното Решение № Ц - 19 от 01.07.2022г., в частта по т. I.1 е определена за периода 01.07.2022 г. – 30.06.2023 г. прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да закупува електрическа енергия. Производителите, за които е определена разполагаемост, са такива в състава на Н. ЕАД; „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД; „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД; „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД; Центри с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия; ВЕИ. В частта по т.

III от решението КЕВР е отказала на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД да утвърди цена, по която да продава електрическа енергия на обществения доставчик.

Решението е издадено при следните мотиви:

Със заявление с вх. № Е-13-12-4 от 31.03.2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е предложило за утвърждаване следните цени:

- цена за енергия - 244,78 лв./MWh, без ДДС;
- цена за разполагаемост - 40,48 лв./MWh, без ДДС;
- пълна цена за електрическа енергия - 299,03 лв./ MWh, без ДДС.

Предложените цени са образувани при следните стойности на ценообразуващите елементи:

- Променливи разходи - 1 774 875 хил. лв., в т.ч. гориво за производство - 285 349 хил. лв., консумативи - 23 870 хил. лв., други променливи разходи - 1 465 657 хил. лв. (такса услуга водоползване - 170 хил. лв., енергия за производствени нужди - 695 хил. лв., депониране на пепелина - 3 829 хил. лв., разходи за закупени квоти за въглеродни емисии - I 460 963 хил. лв.);
- Нетна електрическа енергия - 7 250 804 MWh;
- Условно-постоянни разходи - 317 225 хил. лв.;
- Възвръщаемост - 76 089 хил. лв.;
- Разполагаемост на предоставената мощност - 9 715 901 MWh.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД посочва, че производствената програма за новия ценови период предвижда производството на 7 250 804 MWh нетна електрическа енергия. Общата стойност на променливите разходи възлиза на 1 774 875 хил. лв., като дружеството включва горива за производство: местни въглища от „Мини Марица изток“ ЕАД, мазут и природен газ, разходи за закупени квоти за въглеродни емисии, консумативи: варовик, химически реагенти и смазочни материали, други променливи разходи, като услуга водоподаване, енергия за собствени нужди и депониране на пепелина.

В заявлението си дружеството е представило информация за отделните групи променливи разходи:

- Основното гориво, използвано в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, са въглища, добивани от „Мини Марица изток“ ЕАД в Източномаришкия енергиен комплекс, които се характеризират от една страна с високо сярно и пепелно съдържание и влажност, а от друга и с много ниска калоричност. Общата стойност на планираните разходи за въглища възлиза на 281 079 хил. лв. при нова цена на въглищата от

01.03.2022 г. в размер на 87,35 лв./тУГ;

- Предвидените разходи за гориво за разпалване са на обща стойност 4 270 хил. лв. и включват разходи за мазут - 1 518 хил. лв. и разходи за природен газ - 2 751 хил. лв. Планираните разходи за природен газ са изчислени на база прогнозна цена 1 355,38 лв./х.им3 е включена цена за пренос и прогнозна цена за достъп през газопреносната мрежа;

- При разходите за консумативи с най-голяма тежест са разходите за варовик формирани от количеството варовик 671 622 тона, използвано за сероочистване на димните газове, като сключените договори за доставка са с действаща цена за тон варовик в размер на 34,23 лв./тон. Планираните разходи за варовик възлизат на 22 990 хил. лв.;

- Разходите за водоползване се формират съгласно чл. 10, ал. 1 от Тарифата за таксите за водовземане за ползване на воден обект и декларация по чл. 1946 от Закона за водите за изчисляване на дължимата такса по утвърден образец от министъра на околната среда и водите за разрешено ползване на воден обект за 2018 г. на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД;

- Разходите за квоти за парникови газове са формирани въз основа на очакването на дружеството да емитира 9 515 648 тона парникови газове, като цялото количество следва да бъде закупено по пазарни цени. Общата стойност на разходите за квоти за новия регулаторен период е изчислена на 1 460 963 хил. лв., като за изчислението е използвана цена от 78,50 евро/тон на база информация от сайта www.investing.com от търговската сесия на 30.03.2022 г.

Условно-постоянните разходи, заявени от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, включват пет основни групи: разходи за заплати, разходи, свързани с осигурителното законодателство, разходи за амортизации, разходи за ремонти и разходи, пряко свързани с дейността по лицензията. Общата стойност на планираните постоянни разходи за новия ценови период възлиза на 317 225 хил. лв.

В заявлението си дружеството е представило информация за отделните групи условно- постоянни разходи:

- Планираните средства за работни заплати и осигуровки за новия ценови период се увеличават с 15% спрямо отчетените за 2021 г. и възлизат на 81 647 хил. лв. Увеличението се дължи нов К. за периода 01.01.2022 г. - 31.12.2023 г., сключен на 26.11.2021 г., и анекс към него от 12.01.2022 г., който предвижда размерът на основните месечни трудови възнаграждения в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД да се повишат с процента на увеличение на минималната работна заплата за страната;

- Разходите, свързани със социални осигуровки, възлизат на 35 296 хил. лв., като според дружеството тяхната стойност е в съответствие със социално-осигурителното законодателство. Общата стойност на тези разходи също се увеличава през новия регулаторен период съобразно предвидения ръст на работните заплати;

- Планираните разходи за амортизации през новия ценови период възлизат на 137 469 хил. лв. Според „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД приложимата счетоводна политика за тяхното отчитане е съобразена с изискванията на КЕВР за прилагане на линеен метод на амортизация, спрямо полезния живот на активите;

- Дружеството посочва, че ремонтната програма за 2021-2022 г. е на стойност 29 534 хил. лв. и завишението на очакваните разходи за ремонти, в сравнение с отчетените през 2021 г., се дължи на планирани ремонти по основните производствени съоръжения и ремонти на новоизградените съоръжения с екологично предназначение, както и най-вече на значителното повишение на цените на материалите, суровините и услугите в резултат на инфлацията, която по данни на Националния статистически институт (НСИ) за индекса на потребителските цени за периода от месец януари 2021 г. до месец януари 2022 г. възлиза на 9,2%;

- Планираните от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД разходи за новия ценови период, пряко свързани с дейността на лицензията, възлизат на 32 649 хил. лв. и се увеличават с 15,45% спрямо отчетените за 2021 г. поради по-високите разходи за персонал, ремонти, амортизации и застраховки.

Изчислената от дружеството регулаторна база на активите /РБА/ възлиза на 1 737 607 хил. лв., в т.ч. необходим оборотен капитал в размер на 185 250 хил. лв. или 1/8 от утвърдените годишни оперативни парични разходи за дейността, като не са включени разходи за амортизации. Използваната от дружеството норма на възвръщаемост /НВ/ на собствения капитал (НВск) за определяне на цената за разполагаемост е в размер на 5%, а на привлечения капитал (НВпк) - 3,94%, като среднопретеглената цена на капитала е 4,38%. В стойността на РБА не е включен преоценъчен резерв.

Със същото заявление е обективизирано и искане за компенсиране на разходи по чл. 35 от ЗЕ.

В посоченото заявление „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД е поискало определяне на цена от 299,03 лв./ MWh.

С писмо с вх. № Е-13-12-1004 от 02.06.2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е представило становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ за ценовия период 01.07.2022 г. - 30.06.2023 г.

Органът констатира, че в становището на дружеството липсва позиция по отношение изчислената му цена от 328,11 пе./MWh, без ДДС, както и отказа да му бъде определена разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ за предстоящия регулаторен период.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД възразява срещу частичното непризнаване на искането му по чл. 35 от ЗЕ за компенсиране на разходи в общ размер на 177 957 хил. лв. за количествата електрическа енергия, предоставени на обществения доставчик за нуждите на регулирания пазар, съгласно Решение № Ц-19 от 01.07.2019 г., Решение № Ц-29 от 01.07.2020 г. и Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. на КЕВР, както и Заповед № Е-РД-16-295 от 25.06.2020 г., Заповед № Е-16-377 от 05.05.2021 г. и Заповед №

Е-РД-16-479 от 25.06.2021 г. на министъра на енергетиката с оглед гарантиране сигурността на доставките на електрическа енергия, както следва:

По отношение разходите за квоти за въглеродни емисии, подлежащи на компенсиране във връзка с Решение № Ц-29 от 01.07.2020 г. на КЕВР за периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г. в размер на 114 157 хил. лв., дружеството изразява несъгласие с констатациите в доклада относно бездействието и закъснелите му действия, които са довели до закупуване на квоти след 01.07.2021 г., отнасящи се за количествата квоти през първото полугодие на 2021 г. Обръща внимание, че поради редица промени в бизнес средата от 2014 г. до 2021 г. отчита отрицателни финансови резултати, които водят до разполагане с ограничен финансов ресурс и невъзможност за текущо закупуване, включително и поради регулаторни решения - напр. компенсацията от 11 017 хил. лв., която е за разходи, извършени в периода 01.01.2020 г. - 30.06.2021 г., се получава разсрочено на 12 равни месечни вноски в периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г. Посочва, че текущо закупуване на квоти е извършено в първия възможен момент при липса на риск за финансовата стабилност на дружеството, което е израз на поемане на целесъобразни действия по управление на предприятието в защита на неговите интереси, както и на интересите на обществото, в съответствие с чл. 23, т. 3, т.4 и т. 13 от ЗЕ.

Производителят изразява несъгласие с определения размер на компенсацията от 51 925 хил. лв. за разходи за квоти за въглеродни емисии за периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г., изчислена по средната цена на квоти за въглеродни емисии на база проведените първични търгове на Е. за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. от 71,23 евро/тон, тъй като същата е по-ниска от цената на реално закупените от дружеството квоти и води до непризнаване на пълния размер на реално направените разходи от централата. Отделно, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е актуализирало искането си по чл. 35 от ЗЕ в тази му част, като коригираният размер на некомпенсираните разходи, след отчитане и на реално закупени квоти за месец март, април и май, както и актуализирана прогноза за месец юни 2022 г., е увеличен от 55 152 хил. лв. на 59 080 хил. лв., съответно общият размер на искането се изменя от 177 957 хил. лв. на 181 861 хил. лв.

Дружеството възразява срещу непризнаването на по-високите разходи за горива за разпалване с аргумента, че прогнозната единична цена за ток мазут в подаденото заявление за регулаторния период 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. възлиза на 670,90 лв./тон, при реална доставка на мазут съгласно приложена фактура с единична цена в размер на 1 100,36 лв./тон, което представлява увеличение с над 64% над първоначално заложената цена.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД възразява срещу непризнаването на повишените разходи за варовик с аргумента, че прогнозната единична цена за тон варовик в подаденото заявление за регулаторния период 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. възлиза на 25,90 лв./тон, при реална доставка на варовик съгласно приложена фактура с единична цена в размер на 35,19 лв./тон, което представлява увеличение с над 35% над първоначално заложената цена.

По отношение непризнаването на исканата компенсация за по-високи разходи за персонал, дружеството отбелязва, че средствата за работни заплати през новия ценови период се увеличават с 15% спрямо отчетените за 2021 г. Посочва, че на 26.11.2021 г. е сключен нов К. за периода 01.01.2022 г. - 31.12.2023 г., който урежда и осигурява защита по въпросите на трудовата заетост, доходите, социалното обслужване на осигурителните отношения, условията на труд, социалното партньорство, механизма на компенсиране на инфлацията и всички други въпроси на социалните и трудови отношения, които не са уредени с повелителни разпоредби на закона. Съгласно сключен анекс от 12.01.2022 г. и като допълнение към чл. 61 от К., размерът на основните месечни трудови възнаграждения в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД следва да се увеличи с процента на увеличение на минималната работна заплата за страната, което води до по-високи разходи за персонал. Повишението на разходите за персонал е съобразено и с ръста на цените, предизвикан от инфлационните процеси.

Производителят изразява несъгласие с непризнаването на увеличените разходи за амортизации, като посочва, че съгласно приетата счетоводна политика на дружествата от групата на БЕХ ЕАД, преоценки на имоти, машини, съоръжения и транспортни средства (ИМСТС) се извършва най-малко веднъж на всеки 3 годишен период. През 2021 г. БЕХ ЕАД е възложило на независим лицензиран оценител да извърши оценка на справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и транспортни средства към 31.12.2021 г., собственост на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и тест за обезценка на същите активи, съгласно която справедливата стойност на ИМСТС, собственост на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, е 1 572 123 хил. лв.

Дружеството възразява срещу непризнаването на компенсация за по-високи разходи за ремонти с аргумента, че увеличението на очакваните разходи за ремонти, в сравнение с отчетените през 2021 г., се дължи на планирани ремонти по основните производствени съоръжения и ремонти на новоизградените съоръжения с екологично предназначение (С.), както и най-вече на значителното повишение на цените на материалите, суровините и услугите.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД счита непризнаването на по-високите разходи за застраховки за необосновано. Според дружеството рискът, свързан с въгледобивната и въглепреработвателната дейност, е прекадено голям и местните застрахователи са принудени да прехвърлят част от него на международни презастрахователни дружества, мнозинството от които приемат все по-стриктни климатични политики. Гореописаното води до повишаване на цената на застрахователните услуги по отношение на електроцентрали, работещи с изкопаеми горива.

Комисията приема горните възражения за неоснователни при следните съображения:

Наличието на заповед по чл.4 ал. 2, т. 8 от ЗЕ на министъра на енергетиката според органа, не предполага безусловно признаване на всички извършени от дружеството разходи за периода, за който се отнася. Съгласно чл. 35, ал. 3 и ал. 4, лицата по ал. 1 подават периодично заявление пред Комисията за компенсиране на съответните разходи, след което регулаторът определя обема за компенсиране за всяко отделно предприятие и общия обем за възстановяване за съответния период. При преценката

КЕВР се ръководи от принципите по чл. 23 и чл. 24 от ЗЕ, осигурявайки баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, както и равнопоставеност и недискриминационно третиране на отделните групи енергийни предприятия. В тази връзка разходите за квоти за въглеродни емисии следва да се остойността по отчетената средна цена на въглеродните емисии на проведените първични търгове на Европейската енергийна борса за регулаторния период, както предвиждат разпоредбите на НРЦЕЕ. Независимо от финансовото състояние на дружеството, Комисията не приема за икономически обосновано, ФСЕС, респективно всички крайни клиенти на електрическа енергия, да се натоварват с допълнителни 114 млн. лв. поради закъснели действия на ръководството на дружеството, като безусловното възстановяване на разходите за закупуване на квоти за въглеродни емисии не стимулира възприемането на оптимална стратегия за управление на позициите на пазара на емисии от страна на дружеството. Останалите искания са приети за неоснователни, тъй като една част от тях са свързани с управленски решения в несъответствие с определената регулаторна рамка, други с договорени търговски взаимоотношения извън контрола на Комисията. По отношение на разходите за персонал следва да се има предвид, че в Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. на КЕВР тези разходи са признати на нивото, заявено от дружеството, но въпреки това то претендира за допълнителна компенсация. В основната си част по-високите разходи, за които „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД претендира да бъде компенсирано, са в резултат от сключени/актуализирани договори след 01.01.2022 г. и са свързани с отчетеното за предходното шестмесечие значително увеличение на натоварването на централата и реализация на произведената електрическа енергия на борсовия пазар (72% от общото количество произведена електрическа енергия от централата за 2021 г. е през второто шестмесечие), съответно реализирани съществено по-големи приходи спрямо предходните няколко регулаторни периода, когато дружеството е работело основно за регулирания пазар. Предвид горното, повишените разходи за ремонт (свързани с по-голямата използваемост на съоръженията) и повишените разходи за работни заплати следва да се компенсират от повишените приходи на централата от свободния пазар.

След извършен анализ и оценка на ценообразуващите елементи, формиращи пълната цена за електрическа енергия на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, условно-постоянните разходи на дружеството са коригирани от 317 225 хил. лв. на 289 871 хил. лв., вследствие на извършена корекция на разходите за амортизации, социалните разходи, разходите за канцеларски материали и материали за текущо поддържане, до нивото, отчетено през базисната година. Освен, че дружеството не е обосновало завишените разходи за амортизации, приложимият за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД метод за регулиране не предполага предварително включване в РБА на активи, съответно признаване на амортизации за тях, вследствие на изпълнение на текущи инвестиционни дейности през периода, за който се утвърждават цени, като активите, съответно амортизацията, се отразяват след въвеждането им в експлоатация, т.е. отчетени през базисната година.

Изложени са и мотиви относно неоснователност на искането по чл. 35 от ЗЕ.

Предвид всичко гореизложено, цената за електрическа енергия на „ТЕЦ Марица изток

2“ ЕАД е изчислена в размер на 328,11 лв./MWh, без ДДС, при общо необходими приходи от 2 379 056 хил. лв. и нетна електрическа енергия - 7 250 804 MWh.

В т. III от диспозитива на Решение № Ц-19 от 01.07.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране е отказано на „Т. М. изток 2“ утвърждаване на цена, по която дружеството да продава електрическа енергия на обществения доставчик.

По делото е изготвено заключение по допуснатата СИЕ, прието в съдебно заседание от 02.03.2023г. и неоспорено от страните, което съдът кредитира като компетентно и обосновано, но същото приема за неотнормимо към спора.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима – подадена е в срок, от лице, което е адресат на акта в оспорената част и следователно е легитимирано да го оспори. Предвид уточняване на жалбата в първото съдебно заседание, съдът приема, че предмет на оспорване в настоящето производство е единствено т. III от диспозитива на Решение № Ц-19 от 01.07.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране, с която е отказано на „Т. М. изток 2“ утвърждаване на цена, по която дружеството да продава електрическа енергия на обществения доставчик.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл.10 от ЗЕ КЕВР осъществява регулирането на дейностите в енергетиката. Според чл.21, ал.1,т.21 от ЗЕ, КЕВР определя прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да закупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдителите. Съгласно чл.30, ал.1,т.1 от ЗЕ, на регулиране от комисията подлежат цените, по които производителите в рамките на определената им от комисията разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 продават електрическа енергия на обществения доставчик. Предвид цитираните разпоредби, приетото решение безспорно попада в кръга на материалната компетентност на КЕВР.

Съгласно чл.13, ал.1 от ЗЕ КЕВР заседава, ако присъстват повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав. В конкретния случай процесното решение е прието на заседание на КЕВР в състав „Енергетика“ при наличие на изискуемия кворум. Решението е прието с единодушие от присъстващите членове, 2 от които са със стаж в енергетиката. За целта е проведено закрито заседание, за което е съставен протокол с отразени в него начин на гласуване на членовете.

Спазени са и административнопроизводствените правила. Административното производство е образувано по повод на подадени от различни енергийни дружества заявления, подробно описани в решението. Със Заповед № 3-Е-1043/16.05.2022г. е създадена работна група. Изготвен е доклад с вх. № Е-Дк-1501/23.05.2022г., който е приет на закрито заседание на КЕВР. Проведено е обществено обсъждане, като

проектът на решение е бил обявен на интернет страницата на КЕВР. Постъпилите становища и възражения по него са обсъдени в оспореното решение.

Решението съдържа подробни мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му.

Спорът между страните е основно относно материалната законосъобразност на акта.

Както вече беше посочено, съгласно чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ КЕВР следва да определи прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да закупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители. Разпоредбата изрично предвижда, че Комисията не определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, с изключение на тези по чл. 93а и 94 от ЗЕ.

От анализа на разпоредбата е видно, че определянето на разполагаемост по чл.21, ал.1,т.21 ЗЕ е обусловено от съотношението между регулираната цена на дружествата – производители на електрическа енергия и прогнозната пазарна цена за регулаторния период, при което утвърдената цени на електрическата енергия не следва да надхвърля прогнозираната пазарна цена с повече от 10 на сто. Следователно, релевантна за определянето на разполагаемост за производство на електрическа енергия е прогнозната пазарна цена, спрямо която следва да се изчисли дали е изпълнено условието на чл.21, ал.1,т.21 от ЗЕ.

Съгласно чл.37а от Наредба №1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия /НРЦЕЕ/, Комисията определя прогнозна пазарна цена за базов товар за всеки регулаторен/ценови период въз основа на анализ на форуърдните сделки за този период на националната и регионалните борси. Форуърдните сделки се реализират на борсовия сегмент „Централизиран пазар за двустранни договори“. В случая прогнозната пазарна цена за базов товар регулаторния период е изчислена от КЕВР в размер на 430.94 лв./ MWh без ДДС /стр.12 от решението/. Начинът, по който е формирана тази стойност на прогнозираната пазарна цена, е подробно описан в т.І от мотивите на решението/ стр.7-13/.

Извършен е подробен анализ на сделките на българската енергийна борса. Комисията е посочила , че към момент на приемане на решението на платформите на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) не са провеждани търгове с период на доставка, съвпадащ с регулаторния период, но са проведени 29 търга, относими частично към периода 01.07.2022 г. – 30.06.2023г. Констатирано е, че средната постигната цена за второто полугодие на 2022 г. или първата половина от регулаторния период е в размер на 439,78 лв./MWh, като за последните 2 месеца е отбелязан ръст от 6%. За третото тримесечие на 2022 г. средната постигната цена е в размер на 469,25 лв./MWh, като след първоначалния ръст през началото на м. март, пазарът се успокоява трайно на нива около 440,00 лв./MWh, като през м. юни отново се наблюдава ръст, предвид несигурността относно газовите доставки в Европа и

динамиката на газовите пазари. Средната постигната цена за четвъртото тримесечие на 2022г. е в размер на 454,68 лв./MWh, като отново се наблюдава ръст през края на м. март, след което пазарът се успокоява трайно на нива около 450,00 лв./MWh и през м. юни отново се наблюдава ръст. Посочено е, че динамиката на постигнатите на търговете на БНЕБ ЕАД цени пряко корелира с фючърсите за региона (румънската и унгарската борси), като в зависимост от търгуваните обеми девиацията спрямо унгарския фючърс варира между 15,00 €/MWh и 21,00 €/MWh. Комисията е приела, че това налага при изготвянето на прогнозата за следващия ценови период да се изследват и постигнатите нива на фючърските сделки, които по своята същност са стандартизирани финансови форуърдни сделки, тъй като реално представляват финансов инструмент за хеджиране на риска от волатилността на пазара „ден напред“.

За определяне на прогнозната пазарна цена са използвани търгуваните български фючърси на EEX1 (E. E. E.), но поради недостатъчна ликвидност, те следва да се съпоставят с тези за румънския и унгарския пазар на същата платформа, както и с цените на фючърските сделки на HUDEX2 – унгарската борса за енергийни деривати. Комисията е направила извод, че относимите стойности към българския пазар са средно за регулаторния период 01.07.2022 г. – 30.06.2023 г. в размер на 468,42 лв./MWh, но е отбелязано, че ако се сравнят постигнатите нива на търговете, организирани на платформите на БНЕБ ЕАД, и референтната фючърсна стойност за съответния период, се забелязва допълнително отклонение, най-вероятната причина за което е наложеното ограничение на търговете максималното оферирано количество да не превишава 5 MW. Комисията е счела, че при прогнозирането на цената за предстоящия регулаторен период би следвало да се отчете тази асиметричност, като се предвиди допълнително отклонение на цената в размер на около 8% е след прилагане на посочената корекция прогнозната годишна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2022 г. – 30.06.2023 г. следва да е в размер на 430,94 лв./MWh.

Посочената прогнозна пазарна цена е законосъобразно определена в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията. В случая, нормативните изисквания относно начина на определяне на прогнозната пазарна цена са спазени. Комисията подробно е обосновала по какъв начин и въз основа на какви данни и анализи е определила посочената прогнозна пазарна цена. Изложените в тази връзка мотиви са конкретни, детайлни и логични, а изводите са формирани при спазване на приложимите материалноправни разпоредби – чл.37а от НРЦЕЕ.

КЕВР е посочила в т.І.1 за кои дружества определя прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които обществения доставчик да закупува електрическа енергия, като жалбоподателят не е сред тях. Определени са количествата електрическа енергия, които общественият доставчик да осигурява за покриване на потреблението на клиентите на крайните снабдители -12 086 618 MWh. При съобразяване на критерия на чл. 24 ал.2 от ЗЕ и принципа, залегнал в разпоредбата на чл. 24 ал.1 т.3 от ЗЕ, КЕВР установява, че цените на производителите на електрическа енергия „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и Н. ЕАД са по-ниски от тези на жалбоподателя, съответно с 305% и 438%. КЕВР е аргументирала, че определянето на количества на ВЕЦ, собственост на Н. ЕАД и на разполагаемост на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е с оглед значително по-ниските цени на тези производители

, спрямо предложените от „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД. Посочено е, че жалбоподателя не попада в обхвата на чл. 21 ал.1 т.21 изр.2 от ЗЕ, съгласно която разпоредба Комисията не определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, с изключение на тези по чл. 93а и 94, т.е. прието е, че определената на дружеството цена не надхвърля прогнозната пазарна цена. В тази връзка неоснователно е наведено в жалбата твърдение, че е налице вътрешна противоречивост в мотивите на оспореното решение, тъй като изчислената от КЕВР пълна цена за енергия за Т. “Марица Изток 2“ ЕАД е в размер на 328,11лв/МВтч, а средната прогнозна пазарна цена на електрическа енергия за периода 01.07.2022-30.09.2023г. е в размер на 430,94лв/МВтч., което означава, че определената на дружеството цена не само не надхвърля с 10% прогнозната пазарна цена, но е по-ниска от нея.

С определянето на разполагаемост се гарантира участието на производителите на електрическа енергия на регулирания пазар. Прилаганите на този пазар цени се определят и с оглед принципа за баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Именно за това при определяне на разполагаемост регулаторният орган прилага като водещ критерий по-ниската производствена цена на електрическата енергия. Необходимото условие, предвидено в чл.21, ал.1,т.21 ЗЕ, е определената на производителите регулирана цена за съответния период да не надхвърля прогнозираната пазарна цена с повече от 10 на сто. В разглеждания случай, както предложената от самия производител "ТЕЦ Марица Изток 2" ЕАД пълна цена на електрическата енергия, така и изчислената от регулатора цена на произведената от него електрическа енергия, не надвишават прогнозната пазарна цена.

Следователно, участието на производителите, на които се определя разполагаемост, е по законово определен критерий, на базата на предложените от тях за утвърждаване производствени цени, които не следва да надхвърлят прогнозната цена с повече от 10 на сто. В случаите, когато цената не надхвърля прогнозната с посочения процент /какъвто е процесният/, то следва да се съблюдава принципа, посочен в чл. 24 ал.2 от ЗЕ: При изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 21 комисията прилага критериите по-ниска цена, сезонност и покриване на върхови товари. За всички производители, посочени в точка I.1. от решение №Ц-19/01.07.2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, е определена по-ниска от цената на електрическата енергия, постигната от "ТЕЦ Марица Изток 2" ЕАД.

От изложеното следва и извод за неприложимост на втората хипотеза, предвидена в чл. 21, ал. 2, т. 21 и посочените изключения, уредени в чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ, тъй като спорът не е попада изначално в обхвата на тази разпоредба. Съгласно тази норма, Комисията не определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, с изключение на тези по чл. 93а и 94. Изключението на правилото би могло да намери проявление само при отнасяне на казуса под нормата на самото правило, което в случая е изключено, предвид обстоятелството, че пълната цена на електрическата енергия, предложена от дружеството и тази, определена от КЕВР не надвишават прогнозираната пазарна цена.

Твърдението на жалбоподателя, че наличието на Заповед №Е-РД 16-479/25.06.2021г. на министъра на енергетиката обосновава извод за прилагане на изключенията по чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ бе оттеглено в хода на съдебното производство /заповедта касае предходен ценови период/, а такава касаеща новия ценови период не е издавана.

При това положение правилно КЕВР е отказала и да утвърди на дружеството цена, по която да продава електрическа енергия на обществения доставчик.

По отношение на оспорването на одобрената пълна цена за енергия в размер на 328,11лв/МВтч като необоснована и изтъкнатото обстоятелство че тази цена е посочена единствено в мотивите, но не и в диспозитива на решението, поради което е формиран мълчалив отказ за утвърждаване на цена на електрическа енергия, съдът счита следното: В т. II от решението на КЕВР са разгледани заявленията на производителите на електрическа енергия, като органът определя прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които обществения доставчик да закупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия. В съответствие с тези параметри обществения доставчик сключва сделки с крайните снабдители – чл. 21 ал.1 т.21 от ЗЕ. Поради изложеното КЕВР не следва да утвърди цени на електрическа енергия на всички производители, а само на тези от тях, за които е предвидила разполагаемост и количества енергия за регулирания пазар. За да формира решение Комисията следва да съобрази разпоредбата на чл. 21 ал.1 т.21 изр. 2 от ЗЕ, съгласно която не се определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, с изключение на тези по чл. 93а и 94 от ЗЕ. Ето защо КЕВР следва да разгледа всички заявления на производителите, да определи цена на електрическа енергия за всяко от тях, доколкото това е необходимо, за да съобрази разпоредбата на чл.21 ал.1 т.21 от ЗЕ, но да утвърди цена единствено на тези дружества, които изпълняват условието на чл. 21 ал.1 т.21 изр. 2 от ЗЕ. Тъй като, както бе посочено по-горе, жалбоподателят не изпълнява това условие, то КЕВР не се е произнесла с нарочен диспозитив, утвърждаващ цена на електрическа енергия за „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, а е формирал диспозитив, с който отказва да утвърди цена, по която да продава електрическа енергия на обществения доставчик. Поради изложеното съдът счита, че не налице мълчалив отказ. В този смисъл основателни са възраженията на ответника, че позоваването на изготвената по делото СИЕ, която определя по-висока цена, от тази, посочена в решението е безпредметно.

По тези съображения, съдът намира, че обжалваното решение е постановено от компетентен орган, при спазване на законоустановената процедура и в съответствие с материалния закон, поради което жалбата на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД следва да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на спора и на основание на чл. 143, ал. 4 от АПК, жалбоподателят следва да заплати на ответника КЕВР юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 143, ал. 4 от АПК и чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 144 от АПК, в размер на 200 лева съобразно чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София –град, III отделение, 62-ри състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалбата на „ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2” ЕАД, със седалище и адрес на управление: [населено място], област С. З., ЕИК/ПИК №[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор и представляващ дружеството - инж. Ж. Д. Д., чрез адвокат П. С., срещу Решение № Ц-19 от 01.07.2022 г. на КЕВР в частта по т. III от диспозитива, касаещ отказ за утвърждаване на цена, по която дружеството жалбоподател да продава електрическа енергия на обществения доставчик.

ОСЪЖДА „ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2” ЕАД, със седалище и адрес на управление: [населено място], област С. З., ЕИК/ПИК №[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор и представляващ дружеството - инж. Ж. Д. Д. да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сума в размер на 200 (двеста) лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: